

Til Folketingets udvalg for Miljø- og Fødevarer

Notat om høringsvar vedr.

Forslag til lov om ændring af lov om drift af landbrugsjorder

Baggrund

Lovforslaget om ændring af lov om drift af landbrugsjorder er en del af udmøntningen af *Aftale om Naturpakke* fra maj 2016.

Lovforslaget har været i offentlig høring fra den 7. november 2016 til den 5. december 2016 hos en bred kreds af myndigheder og organisationer. Der er i forbindelse med høringen modtaget bemærkninger fra følgende interessenter:

Landbrug & Fødevarer, Bæredygtigt Landbrug, Agri Nord, Økologisk Landsforening, Dansk Pattedyrforening, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, KL og samlet fra Realkreditforeningen, Realkreditrådet og Finansrådet.

Indledningsvis kan det nævnes, at overordnet er høringsparterne i udgangspunktet positive overfor ændringsforslaget. Som den eneste af de indsendte høringsvar stiller Danmarks Naturfredningsforening sig negativ overfor ændringsforslaget.

De enkelte høringsvar gennemgås i det væsentligste nedenfor med bemærkninger fra Miljø- og Fødevareministeriet. Høringsvarene er gengivet i hovedtræk. For en nærmere uddybning henvises til de enkelte høringsvar.

Det fremgår også, at der i forbindelse med høringen er modtaget en del svar, som ligger uden for rammerne af det foreliggende forslag til ændring af driftsloven, en ændring, der udelukkende går på den tidsmæssige udvidelse af genopdyrkningsretten.

De enkelte høringsvar

Bæredygtigt Landbrug (BL) anfører, at det ønskes, at ændringen skal gælde alle arealer, der ikke er i omdrift, i stedet for kun halvkultur eller udyrkede arealer.

Miljø- og Fødevareministeriet bemærker hertil, at formålet med anmeldelse af et omdriftsareal efter § 6 i loven er, at udyrkede omdriftsarealer eller arealer som drives ekstensivt ikke efter en årrække bliver omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Når et areal henligger, kan det efter en årrække udvikle en tilstand, der ville medføre, at arealet uden anmeldelse blev omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Anmeldelse af et omdriftsareal indebærer altså, at arealet på trods af ændret tilstand ikke vil blive omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven.

For det andet ønsker BL, at kommunerne i forbindelse med anmeldelsen tager stilling til, om arealet er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven, da det ellers vil være et problem efterfølgende.

Miljø- og Fødevareministeriet bemærker hertil, at det kun er arealer, der ved anmeldelsen ikke er omfattet af § 3, der kan henlægges med ret til genopdyrkning. Det vil sige, at kommunerne allerede, ifølge gældende regler, ved anmeldelsen skal have vurderet arealets eventuelle § 3 tilstand.

Endelig ønsker BL, at der udtømmende tages stilling til, hvilke regler, der normalt vil betyde, at landmanden alligevel ikke kan genopdyrke trods en forventning herom. Ønsket skyldes, at en sådan

stillingtagen beskytter landmanden, da BL mener, at det er urimeligt, at der kommer nye regler eller skærpet praksis. Tages der ikke tydeligt stilling hertil, vil det ifølge BL betyde, at jævnlig pløjning er at foretrække.

Miljø- og Fødevarerministeriet bemærker hertil, at der i bemærkningerne til lovforslaget er taget stilling til den nuværende lovgivning, der evt. kan forhindre en genopdyrkningsret. Den pågældende lovændring sikrer mod, at det anmeldte areal bliver omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 på permanent basis. Ændringen af § 6 vedrører alene en tidsmæssig udvidelse af retten til at genopdyrke det anmeldte areal. Det ønskede ligger derfor udenfor rammerne for ændringen af driftsloven.

Økologisk Landsforening (ØL) bakker op om ændringen, da ØL gerne ser, at alle landbrug sikrer et vist minimum af naturelementer eller arealer, og at landbrugsstøtten til produktionsarealer erstattes med betaling for fx pleje og opretholdelse af naturarealer og lignende. ØL er af den opfattelse, at hvis genopdyrkningsretten kan fortabes, så har det den utilsigtede virkning, at landmænd undlader at lægge arealer ud til natur, alene fordi de ikke vil tabe råderet over arealet. ØL opfordrer derfor til, at forbuddet erstattes med et positivt incitament til at lade arealet fortsætte som uopdyrket, samt at der i denne forbindelse gøres en indsats for at styrke jordbrugerens kendskab til flora og fauna. ØL ser således gerne, at uopdyrkede arealer fortsætter som uopdyrkede, også efter at genopdyrkningsretten gøres permanent, men mener, at målet bedre nås via incitament og viden end gennem forbud.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærker hertil, at ministeriet har noteret sig ØLs synspunkt, men at bemærkningerne ikke medfører ændringer i lovforslaget. Det foreliggende ændringsforslag vedrører udelukkende en udvidelse af tidsrammen for genopdyrkningsretten, og det foreslåede ligger således udenfor rammerne af lovforslaget.

Dansk Pattedyrforening (DP) kan se idéen i, at der skabes flere naturarealer og dermed levesteder i agerlandet. DP gør dog opmærksom på, at jo ældre et natur- eller halvkulturreal er, desto større vil dets naturværdi sandsynligvis være. DP finder det derfor problematisk, at de udlagte områder ikke vil være sikret. DP så hellere, at der blev arbejdet for ordninger, der kan incitere til skabelse af permanente naturområder. Som minimum bør den foreslåede udvidelse af genopdyrkningsretten ledsages af en krav om erstatningsarealer, hvis der gøres brug af genopdyrkningsretten.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærker hertil, at ministeriet har noteret sig DP's synspunkt, men at bemærkningerne ikke medfører ændringer i lovforslaget. Det foreslåede ligger udenfor rammerne af lovforslaget.

Agri Nord (AN) er tilfredse med, at der ikke længere er en udløbsdato, og mener, at ordningen bør få en større udbredelse. AN mener dog, det stadig er en udfordring, at anmeldelserne ikke kommer frem ved ejerskifte og foreslår, at der skal være en registrering i Arealinformation. Endvidere påpeger AN, at det kunne være ønskeligt at få fastslået, at genopdyrkningsretten tilkommer den til enhver tid værende ejer og/eller bruger af arealet. Endelig ønskes en mere ensartet administration i kommunerne fremover, fx retningslinjer for, på hvilke vilkår fire ugers fristen kan suspenderes.

Miljø- og Fødevarerministeriet bemærker hertil, at det allerede fremgår af den nuværende § 6, at anmeldelsen kan foretages af såvel ejer som bruger, og at ejeren eller bruger opnår ret til at genopdyrke arealet. Med hensyn til bemærkningerne omkring registrering og forvaltning af § 6 arealer bemærkes, at det foreslåede ligger udenfor rammerne af lovforslaget.

Realkreditrådet, Finansrådet og Realkreditforeningen (RFR) finder forslaget positivt, idet fjernelsen af den tidsmæssige begrænsning vil øge forudsigeligheden af panteværdierne bag realkreditlån og muligheden for at landmændene kan lave midlertidige tiltag, der fremmer miljø og biodiversitet.

RFR ønsker dog at påpege, at landmænd fortsat vil kunne komme i en situation, hvor arealet trods korrekt anmeldelse ikke kan genopdyrkes pga. anden lovgivning, hvorfor det bør overvejes at give erstatning for værditabet.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærker hertil, at ministeriet har noteret sig bemærkningerne fra RFR, men at bemærkningerne ikke medfører ændringer i lovforslaget. Det kan oplyses, at der indenfor Natura 2000-områder i visse tilfælde ydes erstatning. Der henvises til bemærkningerne i lovforslagets afsnit 3.1.

Danmarks Jægerforbund er positive overfor lovforslaget, og ser dette som et godt skridt på vejen til at få skabt mere incitament til at udlægge flere arealer uden at skulle bekymre sig om bureaukratiske regler eller lignende.

Landbrug & Fødevarer (L&F) mener udvidelsen vil medføre en reduceret administrativ byrde for lodsejerne, idet arealerne ikke længere skal genanmeldes. L&F forventer således, at endnu flere arealer vil blive anmeldt, hvilket vil være med til at øge naturindholdet i landbrugslandet.

L&F understreger dog, at der på trods af ændringen fortsat kan være tilfælde, hvor lodsejeren, på trods af korrekt anmeldelse, ikke kan genopdyrke arealet. Dette kan fx være tilfældet ved visse arealer beliggende inden for Natura 2000, eller hvis der indvandrer en beskyttet dyre- eller planteart. L&F finder det yderst beklageligt, at der ikke er gjort op med disse forhold, og opfordrer kraftigt til, at mulighederne for at give erstatning undersøges i disse tilfælde (indvandring af beskyttede arter), hvor råderetten indskrænkes.

Miljø- og Fødevareministeriets skal hertil bemærke, at der med lovforslaget alene er tale om en ændring af den nuværende § 6 i driftsloven, således at den nuværende 15 års ret til genopdyrkning udvides til en permanent ret. Eventuelle ændringer i anden lovgivning er udenfor rammerne af dette ændringsforslag. Det kan oplyses, at der indenfor Natura 2000-områder i visse tilfælde ydes erstatning. Der henvises til bemærkningerne i lovforslagets afsnit 3.1.

L&F har yderligere anført specifikke bemærkninger til flere dele af lovbemærkningerne, blandt andet er ovenstående vedrørende Natura 2000 uddybet, og der er knyttet kommentarer til de øvrige bestemmelser/forhold, der kan begrænse genopdyrkningsretten.

L&F bemærker således til forholdet om naturbeskyttelseslovens § 19 b (anmeldeordningen i Natura 2000-områder), at det fremgår af bemærkningerne, at genopdyrkning af arealer inden for Natura 2000-områderne kan være omfattet af særlige forhold. Man vil i den forbindelse gerne have præciseret, at anmeldeordningen jf. naturbeskyttelseslovens § 19 b kun gælder for de aktiviteter, der fremgår af samme lovs bilag 2, og at arealer omfattet af genopdyrkningsretten, som ikke falder ind under anmeldeordningens punkt 2-4, således ikke er omfattet af reglerne i kapitel 2 a, og derfor frit vil kunne genopdyrkes uden forudgående anmeldelse til kommunen.

Miljø- og Fødevareministeriet bemærker hertil, at det fremgår af bemærkningerne i lovforslagets pkt. 3.1., hvornår Natura 2000-områder kan være omfattet af anmeldeordningen i Natura 2000, hvorfor der henvises hertil. Miljø- og Fødevareministeriet skal i den sammenhæng henviser til, at bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens kapitel 2 a evt. i særlige tilfælde kan bringes i brug også overfor ikke-anmeldelsespligtige genopdyrking, der måtte påvirke udpegningsgrundlaget negativt, jf. naturbeskyttelseslovens § 19 e og bemærkningerne i lovforslagets pkt. 3.1.

Endvidere bemærker L&F, at hvis genopdyrkning forhindres som følge af bestemmelsen i naturbeskyttelseslovens § 19 b om anmeldeordning af visse aktiviteter, vil dette udløse erstatning til lodsejer efter reglerne i samme lovs § 19 g. L&F mener dog ikke, at muligheden for erstatning ændrer på det forhold, at det giver lodsejere en manglende motivation til frivilligt at udlægge arealer til natur eller udyrket areal inden for Natura 2000-områderne. Det anbefales derfor, at der sikres en klar kommunikation til lodsejere om dette forhold, således at risikoen kan tages med i overvejelserne inden et areal evt. anmeldes under genopdyrkningsretten.

Miljø- og Fødevarerministeriet skal hertil bemærke, at ministeriet noterer sig L&Fs anbefaling.

L&F ønsker endvidere, at sætningen på lovforslagets side 3, 3. sidste afsnit, 3. punktum ændres fra "Det gælder f.eks. vedvarende græsarealer i fuglebeskyttelsesområder" til "Det gælder f.eks. vedvarende græsarealer i fuglebeskyttelsesområder, hvilket ikke omfatter braklagte arealer".

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærker her til, at eksemplet og det anførte i bemærkningerne er taget direkte fra naturbeskyttelseslovens regel herom. Der kan derfor ikke ændres i teksten.

I forhold til naturbeskyttelseslovens § 29 a (bilag IV-arter) anfører L&F, at det med hensyn til bilag IV-arter og beskyttelsen i naturbeskyttelseslovens § 29 a forholder sig lidt anderledes, idet der her ikke er nogen form for erstatning, hvis en lodsejer ikke kan genopdyrke et areal, som er anmeldt under reglerne om genopdyrkningsret. Samtidig anføres det, at det kan være vanskeligt at forudse den konkrete risiko for indvandring af en bilag IV-art, da der ikke findes et entydigt kortmateriale over forekomster af disse arter.

L&F henstiller derfor til, at der sikres den bedst mulige kommunikation og forventningsafstemning. L&F vil også kraftigt opfordre til, at der tilvejebringes bedre viden om forekomsten af bilag IV arter, ligesom der ses på muligheden for erstatning, hvis genopdyrkning ikke er muligt.

Miljø- og Fødevarerministeriet skal hertil bemærke, at ministeriet noterer sig L&Fs synspunkt.

L&F finder endvidere, at der i lovbemærkningerne er behov for en præcisering af beskrivelsen af beskyttelsen af bilag IV-arterne, idet de nuværende formuleringer efter L&Fs opfattelse kan give anledning til en unødigt restriktiv fortolkning af reglerne. L&F foreslår derfor, at teksten på side 3 nederst / side 4 øverst i lovforslaget ændres fra "Genopdyrkningsretten efter driftslovens § 6 kan ikke bringes i anvendelse, hvis der er indvandret bilag IV-arter, og genopdyrkingen påvirker den pågældende bestand af bilag IV-arter eller enkeltindivider forstyrres eller dræbes. Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning kan i særlige tilfælde dispensere fra forbuddene" Bør præciseres til "Genopdyrkningsretten efter driftslovens § 6 kan ikke bringes i anvendelse, hvis der er indvandret bilag IV arter, og genopdyrkingen kan beskadige eller ødelægge den økologiske funktionalitet af arternes yngle- eller rasteområder, i arternes naturlige udbredelsesområder. Opdyrkingen kan heller ikke tillades, hvis enkeltindivider dræbes, eller hvis arten forstyrres i en grad så det har skadelig virkning for bestanden eller arten. Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning kan i særlige tilfælde og evt. med vilkår om afværgeforanstaltninger dispensere fra forbuddene".

Miljø- og Fødevarerministeriets skal hertil bemærke, at der med den foreslåede tekst ikke var tiltænkt en mere restriktiv fortolkning, end hvad der følger af gældende ret. Miljø- og Fødevarerministeriet kan imødekomme den foreslåede præcisering. Lovforslaget vil blive tilrettet i overensstemmelse hermed.

I relation til forholdet til artsfredningsbekendtgørelsen anfører L&F, at lodsejere også vil kunne komme til at stå i en situation, hvor et areal på trods af anmeldelse til genopdyrkningsret ikke vil kunne opdyrkes, fordi der har indfundet sig beskyttede arter. Beskyttelsen i artsfredningsbekendtgørelsen er overvejende nationalt bestemt, og på den baggrund finder L&F det helt urimeligt og i strid med beskyttelsen af den private ejendomsret, at en lodsejer kan miste råderetten over et areal uden at blive erstattet herfor.

L&F opfordrer derfor til, at der enten i forbindelse med nærværende lovforslag eller i anden sammenhæng sker en ændring af artsfredningsbekendtgørelsens regler om erstatningsfri rådighedsindskrænkninger, således at det sidestilles med ekspropriation.

Miljø- og Fødevarerministeriet skal hertil bemærke, at ministeriet noterer sig L&Fs synspunkt. Det bemærkes endvidere som også ovenfor anført, at der med lovforslaget alene er tale om en ændring af den nuværende § 6 i driftsloven, således at den nuværende 15 års ret til genopdyrkning udvides til en permanent ret. Eventuelle ændringer i anden lovgivning er udenfor rammerne af dette ændringsforslag.

L&F mener endvidere, at der i forbindelse med lovbemærkningerne er behov for en præcisering af omfanget af beskyttelsen, idet der med artsfredningsbekendtgørelsen er tale om en individbeskyttelse og ikke en egentlig levestedbeskyttelse, hvorfor teksten på side 4 i lovforslaget bør ændres fra ”Genopdyrkningsretten efter driftslovens § 6 vil ikke kunne gøres gældende overfor sådanne fredninger, f.eks. voksesteder for visse arter af orkidéer, hvor genopdyrkningen påvirker den pågældende bestand” til ”Genopdyrkningsretten efter driftslovens § 6 vil ikke kunne gøres gældende overfor sådanne fredninger af f.eks. visse arter af orkidéer, hvor genopdyrkningen vil påvirke det enkelte individ”.

Miljø- og Fødevareministeriets skal hertil bemærke, at ministeriet er enig med L&F i, at beskyttelsen i artsfredningsbekendtgørelsens § 14 – i modsætning til bilag IV-beskyttelsen og beskyttelsen af fugles reder – indebærer en individbeskyttelse og ikke en beskyttelse af levestedet. Med den af ministeriet foreslåede formulering er beskrevet praksis, hvorefter også forbuddene i artsfredningsbekendtgørelsens § 14 administreres med en form for fleksibilitet. Miljø- og Fødevareministeriet ved Styrelsen for Vand og Naturforvaltning kan således ”i særlige tilfælde” dispensere fra forbuddet mod bl.a. at beskadige planter eller fjerne dem fra deres voksested. Såfremt der er tale om hyppigere forekommende arter og individer af fx orkideer, der efter Styrelsen for Vand- og Naturforvaltnings vurdering vil kunne flyttes til et nærliggende naturområde, vil en dispensationsansøgning ofte blive imødekommet med vilkår om fx flytning af individerne inden genopdyrkning. Efter Miljø- og Fødevareministeriets vurdering vil L&Fs forslag ikke afspejle denne praksis, men giver i stedet indtryk af en langt mere restriktiv praksis, hvor et fund af en enkelt orkidé kan indebære, at genopdyrkningsretten ikke vil kunne gennemføres. L&Fs forslag medfører derfor ikke ændringer i lovforslaget.

Endvidere finder L&F, at der bør ske en klarlæggelse af omfanget af forbuddet mod genopdyrkning på følgende områder:

- Det skal fremgå tydeligt, at et areal, selvom der indfinder sig en fredet art, ikke vokser ind i en § 3-beskyttelse, hvis det er anmeldt til permanent genopdyrkningsret.
- Der skal opstilles klare retningslinjer for, hvor stor en andel af et givent areal, der ikke må genopdyrkes, hvis en beskyttet art har indfundet sig, således at det ikke nødvendigvis er hele arealet, hvor dyrkningsretten mistes.
- Det skal sikres, at såfremt arten holder op med at bruge arealet, skal muligheden for genopdyrkning fortsat være til stede.

Til det første punkt skal Miljø- og Fødevareministeriet bemærke, at der er tale om to forskellige regelsæt. Det betyder, at indfinder der sig en fredet art på et areal, så vokser arealet ikke nødvendigvis ind i en § 3-beskyttelse eller omvendt. Eventuelle ændringer i anden lovgivning er udenfor rammerne af dette ændringsforslag.

Til det andet punkt skal Miljø- og Fødevareministeriet bemærke, at det må bero på en konkret vurdering, hvor stort et areal, der evt. ikke må genopdyrkes, hvis en given art har indfundet sig. Ministeriet kan derfor ikke opstille klare retningslinjer. Hertil bemærkes dog, at rækkevidden af beskyttelsesbestemmelserne for arter omfattet af artsfredningsbekendtgørelsens § 14 allerede er begrænset til selve voksestedet eller for dyrearter stedet, hvor arten forekommer. Det følger endvidere af det almindelige forvaltningsretlige proportionalitetsprincip, at der skal ske en afvejning af beskyttelsehensynet i f.t. jordbrugerens interesse i at genopdyrke et givent areal, og at der ikke kan ske en større indskrænkning i jordbrugerens rettigheder end beskyttelsehensynet tilsiger.

Til det tredje punkt skal Miljø- og Fødevareministeriet bemærke, at det som udgangspunkt må bero på en konkret vurdering, men er arten ophørt med at bruge arealet (og er der ikke indtrådt andre evt. forhindringer), så vil arealet umiddelbart kunne genopdyrkes.

Til de almindelige bemærkninger, afsnit 3.2, side 4 i lovforslaget, har L&F følgende at bemærke: Sætningen side 4 nederst / side 5 øverst foreslås ændret fra ”Dog vil udviklingen af naturværdier være af midlertidig karakter, da arealet **må** forventes opdyrket på et tidspunkt” til ”Dog vil udviklingen af naturværdien være af midlertidig karakter, da arealet **kan** forventes genopdyrket på et tidspunkt”.

Miljø- og Fødevarerministeriet skal hertil oplyse at bemærkningerne til lovforslaget er ændret som ønsket af L&F.

L&F pointerer, at det for dem er væsentligt,

- at kompetencefordelingen mellem kommuner og NaturErhvervstyrelsen tydeliggøres, således at det klart fremgår, at kommunen alene har en rolle ved anmeldelse af arealet
- at det, evt. via krydshenvisning i naturbeskyttelseslovens § 3, kommer til at fremgå, at genopdyrkningen ikke vil kræve en dispensation at dyrke arealet igen, men at retten til at genopdyrke gælder umiddelbart og ubetinget. Det bør således fremgå af naturbeskyttelsesloven, at der med lov om drift af landbrugsjorder § 6 er tale om en undtagelse fra reglerne i § 3.

Miljø- og Fødevarerministeriet skal hertil bemærke, at ministeriet noterer sig L&Fs synspunkt. Eventuelle ændringer i anden lovgivning, herunder om § 3 i naturbeskyttelsesloven, er udenfor rammerne af dette ændringsforslag. Endvidere bemærkes, at kompetencefordelingen i relation til anmeldelse af et areal efter § 6 er beskrevet i lovforslaget.

KL har anført, at ændringsforslaget er meget tydeligt og kortfattet, og på baggrund af kommunernes erfaring med den 15 årige genopdyrkningsret, ser man muligheder for, at ændringen kommer både landmændene og naturen til gode. KL anfører derfor, at man håber, at deres bemærkninger vil blive imødegået gennem implementering af bekendtgørelser og evt. vejledninger.

KL bemærker, at den administrative opgave- og ansvarsfordeling bør tydeliggøres. Der bør således være adgang til oplysninger om arealer omfattet af ordningen, så det sikres, at arealets status er kendt og ikke går tabt ved et evt. ejerskifte. Dette vil, ifølge KL, reducere både erhvervets og kommunernes tidsforbrug ved fremtidig administration af reglen. KL lægger her vægt på anvendelsen af et for kommunerne ensartet system, evt. i sammenhæng med tiltag om synliggørelse af § 3 områder.

Miljø- og Fødevarerministeriet skal hertil bemærke, at ministeriet noterer sig KLs synspunkt. Det bemærkes endvidere, at der med lovforslaget alene er tale om en ændring af den nuværende § 6 i driftsloven, således at den nuværende 15 års ret til genopdyrkning udvides til en permanent ret. Det foreslåede ligger udenfor rammerne af dette lovforslag.

KL finder, at gøres genopdyrkningsretten permanent vil det medføre et øget naturindhold på anmeldte jorder, og en deraf følgende øget sandsynlighed for indvandring af bilag IV arter. KL mener derfor, at det er vigtigt, at der gøres en indsats for, at underretning om genopdyrkning foretages, inden dyrkningen genoptages. KL ønsker endvidere, at der også ses på ansvarsfordelingen mellem kommunerne og SVANA i forhold til ansvaret for myndighedsbesigtigelse i relation til bilag IV-arter og fredede arter, der vil kunne forefindes på de omfattede arealer i fremtiden.

Miljø- og Fødevarerministeriet skal hertil bemærke, at det vurderes, at mange faktorer har indvirkning på sandsynligheden for indvandring af bilag IV arter, hvorfor der ikke kan gives en entydigt vurdering af sandsynligheden for indvandring. Ligeledes bemærkes, at ministeriet noterer sig KLs synspunkt, men at det foreslåede ligger uden for rammerne af dette lovforslag, hvor der alene lægges op til en ændring af varigheden af retten til genopdyrkning fra de nuværende 15 år til en permanent genopdyrkningsret.

KL mener endvidere, at der er behov for at få præciseret, hvornår et areal betragtes som opdyrket, og at der bør udarbejdes en fuldstændig liste med pleje-/behandlingstiltag, som må anvendes, uden at retten til genopdyrkning fortabes. KL anfører videre, at det bør overvejes, hvorvidt myndighederne skulle have mulighed for at besigtige arealet inden genopdyrkning

Miljø- og Fødevarerministeriet skal hertil bemærke, at ministeriet noterer sig KLs synspunkt. Det foreslåede ligger udenfor rammerne af lovforslaget.

KL mener endvidere, at det skal være muligt for lodsejeren at trække en anmeldelse tilbage, så det anmeldte areal kan blive et § 3 areal, uden at det først genopdyrkes.

Miljø- og Fødevarerministeriet skal hertil bemærke, at ministeriet noterer sig KLs synspunkt. Anmeldelse af et areal efter § 6 sikrer mod, at arealet omfattes af § 3 i naturbeskyttelsesloven; en landmand kan til enhver tid trække § 6 anmeldelsen tilbage ved henvendelse til kommunalbestyrelsen.

KL efterspørger oplysninger om, hvad der skal ske med eksisterende 15 års-genopdyrkningsaftaler.

Miljø- og Fødevarerministeriet skal hertil bemærke, at det fremgår af lovbemærkningerne, at den foreslåede ændring af driftslovens § 6 vil have virkning for de arealer, der er anmeldt som halvkulturareal eller udyrket areal til kommunalbestyrelsen efter bestemmelsen i § 6, indgivet i perioden den 1. september 2004 til nærværende lovs ikrafttræden den 1. juli 2017, og som på tidspunktet for anmeldelsen ikke allerede var omfattet af beskyttelsen i naturbeskyttelseslovens § 3.

KL ønsker endvidere, at tidsfristen for behandling af anmeldelser udvides, i hvert fald i en overgangsperiode, idet KL forventer en massiv interesse for ordningen.

Miljø- og Fødevarerministeriet skal hertil bemærke, at ministeriet noterer sig KLs synspunkt. Det foreslåede ligger uden for rammerne af det foreliggende lovforslag og medfører ikke ændringer i lovforslaget.

Slutteligt mener KL, at ændringen vil medføre øgede administrationsomkostninger, som minimum i opstartsfasen, hvorefter forøgelsen i administrationsomkostninger ifølge KL vil afhænge af, i hvor høj grad ændringen implementeres i bekendtgørelser med mere.

Miljø- og Fødevarerministeriet skal hertil bemærke, at ministeriet noterer sig KLs synspunkt. Den foreslåede ændring om ophævelse af den tidsmæssige begrænsning af genopdyrkningsretten forventes at kunne føre til en mindre stigning i antallet af anmeldelser af nye arealer til kommunerne efter bestemmelsen i driftslovens § 6. Stigningen ventes samtidig at modsvares af et fald i antallet af genanmeldelser som følge af udløbet af den hidtidige 15-årige genopdyrkningsret.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) er, som de eneste af de afgivne høringssvar, negative overfor ændringsforslaget, idet DN finder, at forslaget kun vil have negative konsekvenser for naturen. Det anføres endvidere, at landmændene allerede i dag har et incitament til at udlægge flere arealer til naturformål, og at de nuværende 15 års tidsramme ikke er en *byrdefuld regel*, som det fremgår af bemærkningerne til loven.

Slutteligt ønsker DN det specificeret, at eventuelle midler, der tilgår en landmand i forbindelse med, at der laves naturforbedrende tiltag på det udlagte areal, skal tilbagebetales, hvis landmanden genoptager opdyrkningen af arealet.

Miljø- og Fødevarerministeriet skal hertil bemærke, at en evt. specifikation ikke vil ske i forbindelse med den påtænkte lovændring, der ikke drejer sig om evt. andre ordninger, som landmanden måtte ønske at indgå.

De indkomne høringssvar har alt i alt ikke medført principielle ændringer i lovforslaget.